

Základné informácie o KST Vrútky

Klub Slovenských turistov Vrútky je dobrovoľné združenie v zmysle zákona číslo 83/1990 Zb.

O združovaní občanov. Od 23. 3. 1992 je zaevidovaný ako samostatný právny subjekt na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky.

V roku 2017 KST Vrútky evidoval 180 aktívnych členov, v roku 2019 to bolo 189 členov .

Čo sa týka počtu členov klubu je najväčším z klubov okresu Martin a Turčianske Teplice.

História Klubu slovenských turistov Vrútky

V roku 2014 si Vrútockí turisti pripomenuli 90 výročie založenia svojho klubu. Dňa 28. augusta 1924 o 20. hod. sa v miestnosti p. Rundu na námestí vo Vrútkach, za prítomnosti 20 členov, uskutočnila ustanovujúca schôdza miestneho odboru Klubu československých turistov vo Vrútkach.

Na tomto ustanovujúcom zasadnutí bol zvolený 4-členný výbor. Predsedom sa stal Alois Tašner, riaditeľ meštianskej školy. Ďalšími členmi výboru boli Adolf Roubal, Vojtech Vilhan a Rudolf Kurhajec, úradníci na železnici. Hneď dohodli aj značkovanie turistickej trasy z Turian na Veľký fatranský Kriváň, cez Chleb k Šútovskému vodopádu. Ďalej prejednali užívanie a udržiavanie Révayovej útulne pod Kriváňom. Následne schválili stanovy odboru a pokyny pre značkovanie turistických trás.

Ustanovujúce valné zhromaždenie odboru Klubu československých turistov Vrútky sa uskutočnilo 11. októbra 1924 o 20. hod. v kresliarni meštianskej školy vo Vrútkach. Za ústredný výbor v Prahe pozdravil prítomných vrchný radca Marek, ktorý zároveň prisľúbil z ústredia pre dorast niekoľko párov starších lyží. Na tomto zasadnutí vzali na vedomie že bola už vyznačovaná turistická trasa cez Maguru na Suchý V krátkej dobe sa uskutočnil informačný lyžiarsky kurz (prednášky a poučenie).

Z iniciatívy členskej základne založili turisti stavebné družstvo, ktoré malo za cieľ v roku 1925 začať s výstavbou útulne na Kľačianskej Magure. Na miesto, kde mala útulňa stáť, vyniesli asi 400 kusov dosiek, päť balíkov lepenky, jeden nový sporák ako i ďalšie predmety potrebné k vybaveniu útulne. Zakúpili 62 stromov za 390 Kč. Celkový rozpočet na výstavbu útulne bol 6000 Kč, pričom bola vyhlásená aj zbierka. Prvého augusta 1926 bola útulňa slávnostne otvorená a mohlo v nej prespať 20 až 25 osôb. Útulňa bola jednoducho a prakticky zariadená a vybavená potrebným kuchynským vybavením. Pred otvorením útulne zabezpečili turisti vyznačenie turistických trás z Kriváňa na Maguru a do Strečna. Miestny spolok turistov usporadúval divadelné predstavenia a maškarné plesy z ktorých výťažok bol použitý v prospech útulne.

Spočiatku bola útulňa otvorená iba cez soboty, nedele a cez sviatky. Počas ostatných dní sa zamykala, kto chcel v nej prespať musel si kľúč vyzdvihnúť u pána Tašnera alebo Dionýza Lamoša, ktorý bol súčasne aj správcom útulne.

V roku 1929 bola útulňa rozšírená a mohlo v nej prespať 40 osôb. V tomto období bola cena za lôžko 5 Kč. Patrila medzi najlepšie vybavené ochranné útulne na Slovensku.

Neskôr na pamiatku nebohého predsedu odboru a hlavného iniciátora stavby Dionýza Lamoša bola útulňa pomenovaná na „Lamošovu útulňu“. Na lúke pod Lamošovou útulňou sa v medzivojnovom období konali sväté omše. Aj táto Lamošová útulňa bola počas druhej svetovej vojny v roku 1944 vypálená.

Po vojne postavili vrútockí turisti náhradnú útulňu. Túto neskôr nahradila terajšia chata, nazývaná „Chata pod Kľačianskou Magurou“. Chatu začali stavať nadšenci turistiky a lyžovania v roku 1949 a už v januári 1950 bola jedna izba obývatel'ná. Na výstavbu chaty sa použili aj finančné prostriedky, ktoré boli určené na obnovu vojnou zničených chát. Cez vojnu bolo na Slovensku vypálených alebo poškodených 56 chát. Na výstavbu chaty pod Kľačianskou Magurou bola dotácia vo výške 1 426 000 Kčs.

Klub slovenských turistov a lyžiarov bol v roku 1949 na základe zákona č. 187/49 Zb. o zjednotení telovýchovy zrušený a začlenený do telovýchovnej jednoty SOKOL. Týmto zákonom prešiel aj majetok KSTL do vlastníctva iných subjektov. V 50. rokoch bol sľubný rozvoj Klubu slovenských turistov a lyžiarov (KSTL) pod vplyvom úsilia o zjednotenie telovýchovných spolkov násilne ukončený.

Chata na Kľačianskej Magure bola v roku 1951 turistom odňatá pre Československú obec sokolskú. V roku 1954 chata prešla do majetku štátneho podniku Turista Bratislava. Neskôr chatu obhospodarovali rôzne subjekty, ako Interhotely Ružomberok, ŽOS Vrútky, ŽSR Bratislava.

Aktuálna činnosť, organizovanie výstupov a podujatí...

Po udalostiach v novembri 1989 si vrútockí turisti obnovili svoju samostatnú organizáciu, KST Vrútky. Podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov sa turisti odčlenili od Lokomotívy Vrútky, vytvorili samostatný právny subjekt a prostredníctvom súdu si uplatnili vrátenie chaty pod Kľačianskou Magurou. Od roku 1997 sú opäť jej majiteľmi.

Klub slovenských turistov Vrútky má každoročne v celoslovenskom i okresnom turistickom kalendári zaradené tri akcie. Jednou z nich je Veľkonočnú šibačku na Kľačianskej Magure. Za priaznivého počasia sa tejto akcie zúčastní aj niekoľko stoviek turistov. Pri príležitosti oslobodenia Vrútok sa pravidelne koncom apríla organizuje výstupu na Minčol. V roku 2018 to bol už 40. ročník. Turisti prichádzajú na vrch Minčola hviezdicovo zo všetkých strán a po vyhodnotení tak isto rôznymi smermi z Minčola schádzajú. Nie je to tak dávno čo vrútockí turisti založili novú tradíciu – Jánsky večerný výstupu na Kľačiansku Maguru. V roku 2018 to bol už 20. ročník. Na týchto akciách sa stretajú turisti všetkých vekových kategórií nielen z celého Slovenska, ale aj zo zahraničia.

Vrútockí turisti okrem pešej turistiky, realizujú cykloturistiku, lyžiarsku turistiku, splavovanie, ale tiež sa starajú aj o značenie turistických chodníkov a spravujú chatu pod Kľačianskou Magurou. Okrem slovenských a poľských hôr zdolávajú kopce v Talianskych Dolomitoch a Tirolsku. Zo sedadla bicykla spoznávajú Korziku, Elbu, Sardíniu, ale aj dobre známe Chorvátsko, či pre turistov neznáme Albánsko. V roku 2014 vrútockí turisti na bicykloch prebrázdili zákutia Šumavy a tiež juhovýchodnú časť Francúzska v okolí Saint Tropez. A keď už boli vo Francúzku, prešli aj kaňonom Verdon, ktorý je považovaný za menšieho brata amerického Grand Kaňonu. V roku 2015 z bicykla ale i na pešej turistike obdivovali unikátnu krajinu budovanú kvádrovými pieskovecami, divokými roklami so skalnými vežami a riekami ústiacimi do Labe v Česko-saskom švajčiarsku a koncom leta na

bicykloch prebrázdili Chorvátsku Istriju. V roku 2016 zdatnejší bicyklisti zdolávali kopce v Tirolsku. Keď už dozrievalo prvé hrozno, vrútockí turisti jazdili na bicykloch po vínnych cestách na Južnej Morave. Okrem podrobnej prehliadky Lednicko-valtického areálu a zámkov navštívili aj templárske vínne sklepy v Čejkoviciach, zámocký areál v Mikulove, ale aj známe „sklípky“ v tejto vinárskej oblasti. V roku 2017 sme boli na týždennej cykloturistike v Moravskom krase s ubytovaním na chate Macocha a 10 dní sme strávili na Ostrove Brač v Chorvátsku.

V roku 2018 bol zrealizovaný cyklozájazd na Palmovú Rivieru v Taliansku a na severnú Moravu. V roku 2019 sme spoznávali Skalicu a okolie a taktiež severozápadnú časť Korziky.

Okrem týchto turistických pobytov organizujú vrútockí turisti aj jednodňové turistické autobusové zájazdy. Pravidelne sa zúčastňujú turistických vychádzok s časopisom Krásy Slovenska, čím spoznávajú krásne slovenské pohoria, a stretajú sa s turistami z celého Slovenska.

spracoval: Ing. Ján Pullmann, predseda KST Vrútky

Predsedovia klubu vrútockých turistov

1917 – 1924 Dionýz Lamoš
1924 – 1925 Alexander Tásner
1926 – 1938 Koloman Slavkovský (KSTL)
1938 – 1948 Vojtech Vilhan
1948 – 1966 Rudolf Vajda
1966 – 1970 Julius Sikora
1970 – 1975 Hubert Schérer
1975 – 1986 Milan Holub
1986 – 1991 Ing. Marián Majdiak
1992 – 1993 Alojz Martinek (KST)
1993 - Ing. Ján Pullmann

Chatári na chate Kľačianska Magura

1949 Emanuel Zimen (Maňo), Ludo Dostál

1950 – 1952 Emanuel Zimen, Emil Ďurec

1952 – 1954 Emanuel Zimen + pracovníci Ľudovít Jašík, Cupa Vintova, Vilo Jakubík,
Viktor Chylo,

1955 Anton Kubíni, Viliam Križo,

1958 – 1963 Mária Prachařová Melirisová, Emil Pažický, Matej Kohút (Maco),
Jozef Križan, Ivan Revický,

Od 1.8..... – 1.9.1981 Boris Tomis,

1.9.1981 – 1.6.1992 Milan Chromec

1.6.1992 – 3.11.1993 Jozef Boďa

1.2.1993 – 1.6.1997 Ľubomír Šútovec (Čimo),

2.6.1997 – 30.7.2003 Ľubomír Chromec

1.8.2003 – 1.8.2013 prenájom chaty Miriam Pittnerová,

Od 1.8.2013 prenájom chaty Daniel Piták, Chata Magura s.r.o.